

Brussel, 25.5.2016
SWD(2016) 169 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

bij

**voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van
Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en
bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele
mediadiensten in het licht van een veranderende marktsituatie**

{ COM(2016) 287 final}
{ SWD(2016) 168 final}
{ SWD(2016) 170 final}
{ SWD(2016) 171 final}

A. Behoeftte aan actie

Wat is het probleem en waarom is het een probleem?

De effectbeoordeling is tegelijkertijd met de ex-postevaluatie van de richtlijn audiovisuele mediadiensten (hierna "de AVMSD" genoemd) in het kader van het programma voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving (Refit) uitgevoerd.

De algemene conclusie is dat de doelstellingen van de AVMSD nog steeds relevant zijn.

Bij de Refit-evaluatie zijn drie belangrijke reeksen problemen geconstateerd:

- Ontoereikende bescherming van minderjarigen en consumenten bij het bekijken van video's op videoplatforms.
- Geen gelijk speelveld voor traditionele omroepdiensten en diensten op aanvraag, en tekortkomingen van de interne markt doordat een aantal AVMSD-voorschriften niet precies genoeg is.
- De voorschriften inzake commerciële communicatie zijn niet meer adequaat.

In de Refit-evaluatie wordt geconcludeerd dat vereenvoudiging mogelijk is, met name van de procedures voor de toepassing van het oorsprongslandbeginsel, en van sommige voorschriften inzake commerciële communicatie.

Wat is het streefdoel?

De algemene doelstellingen zijn:

1. Verbeteren van de bescherming van consumenten en minderjarigen.
2. Zorgen voor een gelijk speelveld, waarborgen van de integriteit van de interne markt en verbeteren van de rechtszekerheid.
3. Vereenvoudigen van het wetgevingskader.

Wat is de meerwaarde van actie op EU-niveau?

De AVMSD is het regelgevingskader waarop de Europese eengemaakte audiovisuele markt is gebaseerd. De ontwikkeling van diensten op aanvraag en videoplatforms alsmede de daaraan verbonden veranderende kijkpatronen en risico's zijn een fenomeen dat invloed op alle lidstaten heeft.

De aanstaande herziening van de AVMSD wordt geacht te voldoen aan de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, aangezien de harmonisatiebenadering en de samenwerkingsmechanismen in stand worden gehouden, waardoor de lidstaten rekening kunnen houden met nationale bijzonderheden.

B. Oplossingen

Welke opties dienen zich aan? Is er al dan niet een voorkeursoptie? Zo nee, waarom niet?

De opties zijn gegroepeerd naargelang van het specifieke probleem waarop deze hoofdzakelijk zijn gericht. In elk onderdeel is de voorkeursoptie gemarkeerd.

1. Opties met betrekking tot het probleem van de ontoereikende bescherming van minderjarigen en consumenten op videoplatforms

Optie A: aanmoedigen van zelfregulering met betrekking tot de bescherming van minderjarigen en consumenten op videoplatforms.

Optie B: opleggen van een middelenverbintenis aan videoplatforms met betrekking tot de bescherming van minderjarigen en de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen, uitgevoerd door middel van coregulering.

2. Opties met betrekking tot het ontbreken van een gelijk speelveld en tot tekortkomingen

van de interne markt

a) Bevordering van Europese producties

Optie A: meer flexibiliteit voor zowel televisie-omroepdiensten als diensten op aanvraag wat betreft de manier waarop zij de verplichtingen betreffende de bevordering van Europese producties naleven.

Optie B: de huidige stand van zaken wat betreft televisie-omroepdiensten handhaven en de voorschriften voor aanbieders van diensten op aanvraag aanscherpen.

b) Bescherming van minderjarigen bij diensten op aanvraag

Optie A: verhogen van het beschermingsniveau voor minderjarigen wat betreft audiovisuele mediadiensten op aanvraag, vereenvoudigen van het begrip "schadelijke inhoud" en aanmoedigen van coregulering op EU-niveau inzake inhoudsbeschrijvingen.

c) Oorsprongslandbeginsel

Optie A: vereenvoudigen en verbeteren van de bevoegdheidsregels en de samenwerkingsprocedures.

d) Onafhankelijkheid van reguleringsinstanties

Optie A: de lidstaten ertoe verplichten om over een onafhankelijke reguleringsinstantie te beschikken, en een aantal vereisten vaststellen om de onafhankelijkheid en effectiviteit van die instanties te ondersteunen. De coördinerende en adviserende rol van de ERGA (Europese groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten) versterken en in de AVMSD verankeren.

3. Optie met betrekking tot het probleem dat de voorschriften inzake commerciële communicatie niet meer adequaat zijn

Optie A: een aantal voorschriften inzake audiovisuele commerciële communicatie flexibeler maken.

Wie zijn de verschillende belanghebbenden? Wie steunt welke optie?

Eventuele wijzigingen van de AVMSD hebben het meeste invloed op de volgende belanghebbenden: nationale reguleringsinstanties, openbare televisieomroepen, commerciële televisieomroepen, diensten op aanvraag (diensten betreffende gemiste uitzendingen, "video-on-demand"-diensten, nieuws/portalen), videoplatforms (die momenteel buiten de werkingssfeer van de AVMSD vallen), organisaties betreffende zelfregulering, consumenten, waaronder minderjarigen, adverteerders en reclamebureaus (met name in verband met commerciële communicatie) en onafhankelijke producten en distributeurs van inhoud (met name in verband met de bevordering van Europese producties).

De voornaamste elementen die binnen alle categorieën belanghebbenden zijn waargenomen wat betreft beleidsopties voor de toekomst zijn:

- gelijksoortige standpunten van de belanghebbenden wat betreft de noodzaak van eventuele wijzigingen van de voorschriften inzake het toepassingsgebied van de richtlijn, hoewel er geen gemeenschappelijk patroon of duidelijke visie van de belanghebbenden wat betreft de te volgen stappen is, en wat betreft de voorschriften inzake de onafhankelijkheid van de nationale reguleringsinstanties;
- brede steun van de belanghebbenden voor het behoud van de huidige stand van zaken wat betreft het oorsprongslandbeginsel; de doorgifteverplichting/vindbaarheid; toegankelijkheid voor personen met een beperking; evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving, korte nieuwsverslagen en het recht op weerwoord;
- er bestaat geen duidelijke consensus tussen de belanghebbenden wat betreft commerciële communicatie, de bescherming van minderjarigen en de bevordering van Europese producties.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (indien er een voorkeur is, anders van de belangrijkste opties)?

De voorkeursoptie bestaat uit de combinatie van de gemarkeerde opties in deel B. De voornaamste voordelen zijn:

- betere bescherming van minderjarigen, onder meer door het vaststellen van een verplichting betreffende de bescherming tegen inhoud die schadelijk is voor minderjarigen en tegen haatzaaiende uitlatingen op videoplatforms;
- vastleggen van een bijdrage van mediadiensten aan de culturele diversiteit naargelang van verschillende bedrijfsmodellen;
- aanpakken van het gebrek aan eerlijke behandeling van televisieomroepdiensten en diensten op aanvraag, onder meer wat betreft de bescherming van minderjarigen, de bevordering van Europese producties en commerciële communicatie;
- behoud van een bepaalde mate van flexibiliteit wat betreft de manier waarop de lidstaten de AVMSD zullen toepassen, waarbij rekening wordt gehouden met de subsidiariteit en nationale bijzonderheden;
- verbetering van de tenuitvoerlegging van de richtlijn.

Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (indien er een voorkeur is, anders van de belangrijkste opties)?

De voornaamste kosten van de voorkeursoptie zouden worden gedragen door diensten op aanvraag en videoplatforms. Deze kosten zouden voornamelijk verband houden met de tenuitvoerlegging van de op de verbetering van de consumentenbescherming gerichte bepalingen. Matiging van deze kosten is evenwel mogelijk, aangezien sommige lidstaten al strengere voorschriften hebben vastgesteld en grote videoplatforms overeenkomstig hun bedrijfsbeleid vrijwillig stappen hebben ondernomen om de consument te beschermen.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

De voornaamste effecten op de nationale begrotingen en overheden zouden voortvloeien uit de uitvoering van de coregulering betreffende de bescherming van minderjarigen op videoplatforms, uit de invoering van een wettelijke vereiste inzake de onafhankelijkheid van de nationale reguleringsinstanties en uit de invoering van een reeks voorwaarden waaraan de reguleringsinstanties minimaal moeten voldoen. In dat laatste geval zullen de effecten afhangen van de mate waarin de nationale reguleringsinstanties al aan de reeks voorwaarden voldoen.

Zijn er nog andere significante gevolgen?

Nee

Is de evenredigheid gewaarborgd?

De richtlijn voldoet aan het beginsel van minimale harmonisatie, zodat de evenredigheid van het optreden van de EU zal worden gewaarborgd.

D. Follow-up

Wanneer wordt dit beleid geëvalueerd?

Permanent toezicht zal worden gewaarborgd doordat de lidstaten verslag moeten uitbrengen aan de Commissie en doordat de Commissie op haar beurt verslag uitbrengt aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité.